

A Prolog lista-fogalma

• A Prolog lista

- Az üres lista a `[]` névkonstans. A nem-üres lista `'.'` (`Fej, Farok`) struktúra ahol
 - `Fej` a lista feje (első eleme), míg
 - `Farok` a lista farka, azaz a fennmaradó elemekből álló lista.
- A listák írhatók egyszerűsített alakban („szintaktikus édesítés”).
- Megvalósításuk optimalizált, időben és helyben is hatékonyabb, mint a „közönséges” struktúráké.

• Példa

```
számlista(.(E,L)) :-
    number(E), számlista(L).
számlista([]).

| ?- listing(számlista).
számlista([A|B]) :-
    number(A),
    számlista(B).
számlista([]).

| ?- számlista([1,2]).      % [1,2] == .(1,.(2,[])) == [1|[2|[]]]
yes
| ?- számlista([1,a,f(2)]).
no
```

Deklaratív programozás. BME VIK, 2005. tavaszi félév

(Logikai Programozás)

LISTÁK PROLOGBAN

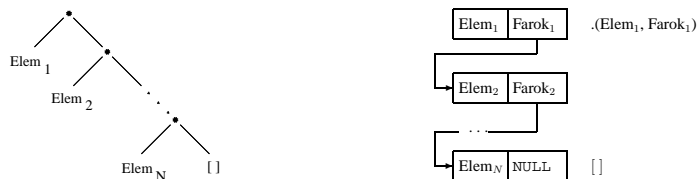
LP-115

Listák írásmódjai

• Egy N elemű lista lehetséges írásmódjai:

- alapstruktúra-alak: `.(Elem1, .(Elem2, ..., .(ElemN, [])...))`
- ekvivalens lista-alak: `[Elem1, Elem2, ..., ElemN]`
- kevésbé kényelmes ekvivalens alak: `[Elem1 | [Elem2, ..., [ElemN | []] ...]]`

• A listák fastruktúra alakja és megvalósítása

LP-116

Listák jelölése — szintaktikus édesítőszerek

• az alapvető édesítés: $[Fej | Farok] \equiv .(Fej, Farok)$

• N -szeri alkalmazás kevesebb zárójellel:

$$[Elem_1, Elem_2, \dots, Elem_N | Farok] \equiv [Elem_1 | [Elem_2, \dots, Elem_N | Farok]]$$

• Ha a fark `[]`: $[Elem_1, Elem_2, \dots, Elem_N] \equiv [Elem_1, Elem_2, \dots, Elem_N | []]$

```
| ?- [1,2] = [X|Y].           => X = 1, Y = [2] ?
| ?- [1,2] = [X,Y].           => X = 1, Y = 2 ?
| ?- [1,2,3] = [X|Y].         => X = 1, Y = [2,3] ?
| ?- [1,2,3] = [X,Y].         => no
| ?- [1,2,3,4] = [X,Y|Z].     => X = 1, Y = 2, Z = [3,4] ?
| ?- L = [1|_], L = [_|2|_].   => L = [1,2|_A] ? % nyílt végű
| ?- L = .(1,[2,3|[]]).       => L = [1,2,3] ?
| ?- L = [1,2|. (3,[])].      => L = [1,2,3] ?
| ?- [X|[3-Y/X|Y]] = .(A, [A-B,6]). => A=3, B=[6]/3, X=3, Y=[6] ?
```

Tömör és minta-kifejezések, lista-minták, nyílt végű listák

- (Ismétlés:) Tömör (ground) kifejezés: változót nem tartalmazó kifejezés
- Minta: egy általában nem nem tömör kifejezés, mindazon kifejezéseket „képviseli”, amelyek belőle változó-behelyettesítéssel előállnak.
- Lista-minta: listát (is) képviselő minta.
- Nyílt végű lista: olyan lista-minta, amely bármilyen hosszú listát is képvisel.
- Zárt végű lista: olyan lista(-minta), amely egyféle hosszú listát képvisel.

Zárt végű	Milyen listákat képvisel	Nyílt végű	Milyen listákat képvisel
[X]	egyelemű	X	tetszőleges
[X, Y]	kételemű	[X Y]	nem üres (legalább 1 elemű)
[X, X]	két egyforma elemből álló	[X, Y Z]	legalább 2 elemű
[X, 1, Y]	3 elemből áll, 2. eleme 1	[a, b Z]	legalább 2 elemű, elemei: a, b, ...

A logikai változó

- A logikai változó fogalma:
 - kifejezésként, kifejezésben egyaránt előfordulhat, vö. a változókat a (lista) mintákban.
 - két változó azonossá tehető (azaz egyesíthető): pl. két azonos változó egy kifejezésben.
 - a változó „teljes jogú” állampolgár a (rész)kifejezések világában
- SML-ben is van mintaillesztés, de a minta csak szétszedésre használható, összerakásra nem; a mintabeli változók mindig (tömör) értéket kapnak.
- (Egyes újabb funkcionális nyelvek, pl. az Oz nyelv, támogatják a logikai változókat.)
- Példa: Az alábbi célsorozat egy két **azonos** elemből álló listát épít fel az L változóban. Az elemek értéke **azonos** lesz a célsorozatbeli x változóval:

```
első_eleme([E|_], E).
második_eleme([_,E|_], E).
```

```
| ?- első_eleme(L, X), második_eleme(L, X). => L = [X,X|_A] ? ; no
```

- Ha az egyesített változók bármelyike értéket kap, a többi is erre az értékre helyettesítődik:

```
| ?- első_eleme(L, X), második_eleme(L, X), X = alma.
=> X = alma, L = [alma,alma|_A] ? ; no
| ?- első_eleme(L, X), második_eleme(L, X), második_eleme(L, bor)
=> X = bor, L = [bor,bor|_A] ? ; no
```

Listák összefűzése: az append/3 eljárás

- `append(L1, L2, L3)`: Az L3 lista az L1 és L2 listák elemeinek egymás után fűzésével áll elő (jelöljük: $L3 = L1 \oplus L2$) — két megoldás:

```
append0([], L2, L) :- L = L2.
append0([X|L1], L2, L) :-
    append0(L1, L2, L3), L = [X|L3].
```

```
append([], L, L).
append([X|L1], L2, [X|L3]) :-
    append(L1, L2, L3).
```

```
> append([1,2,3],[4],A)
(2) > append0([2,3],[4],B), A=[1|B]
(2) > append0([3],[4],C), B=[2|C], A=[1|B]
(2) > append0([1],[4],D), C=[3|D], B=[2|C], A=[1|B]
(1) > D=[4], C=[3|D], B=[2|C], A=[1|B]
BIP > C=[3,4], B=[2|C], A=[1|B]
BIP > B=[2,3,4], A=[1|B]
BIP > A=[1,2,3,4]
BIP > []
L = [1,2,3,4] ?
```

```
> append([1,2,3],[4],A), write(A)
(2) > append([2,3],[4],B), write([1|B])
(2) > append([3],[4],C), write([1,2|C])
(2) > append([1],[4],D), write([1,2,3|D])
(1) > write([1,2,3,4])
[1,2,3,4]
BIP > []
L = [1,2,3,4] ?
```

- Az `append0/append(L1, ...)` komplexitása: futási ideje arányos L1 hosszával.
- Miért jobb az `append/3` mint az `append0/3`?
 - `append/3` **jobbrekurzív**, ciklussal ekvivalens (nem fogyaszt vermet)
 - `append([1, ..., 1000], [0], [2, ...])` azonnal, `append0(...)` 1000 lépésben hiúsul meg
 - `append/3` használható szétszedésre is (lásd később), míg `append0/3` nem.

Lista építése *előlről* — nyílt végű listákkal

- Az `append` eljárás már az első redukcionál felépíti az eredmény fejét! (az eredményparaméter egy lista-minta lesz, a farok még ismeretlen, vö. logikai változó)

```
append([], L, L).
append([X|L1], L2, [X|L3]) :-
    append(L1, L2, L3).
| ?- append([1,2,3], [4], Ered) => Ered = [1|A], append([2,3], [4], A)
```

- Haladó nyomkövetési lehetőségek ennek demonstrálására

- `library(debugger_examples)` — példák a nyomkövető programozására, új parancsokra
- új parancs: 'N <név>' —fókuszált argumentum elnevezése
- szabványos parancs: '^ <argszám>' —adott argumentumra fókuszálás
- új parancs: 'P [<név>]' —adott nevű (ill összes) kifejezés kiírására

```
| ?- use_module(library(debugger_examples)).
| ?- trace, append([1,2,3],[4,5,6],A).
1      1 Call: append([1,2,3],[4,5,6],_543) ? ^ 3
1      1 Call: ^3 _543 ? N Ered
1      1 Call: ^3 _543 ? P => Ered = _543
2      2 Call: append([2,3],[4,5,6],_2700) ? P => Ered = [1|_2700]
3      3 Call: append([3],[4,5,6],_3625) ? P => Ered = [1,2|_3625]
4      4 Call: append([], [4,5,6], _4550) ? P => Ered = [1,2,3|_4550]
4      4 Exit: append([], [4,5,6], [4,5,6]) ? P => Ered = [1,2,3,4,5,6]
3      3 Exit: append([3], [4,5,6], [3,4,5,6]) ?
2      2 Exit: append([2,3], [4,5,6], [2,3,4,5,6]) ?
1      1 Exit: append([1,2,3], [4,5,6], [1,2,3,4,5,6]) ?
=> A = [1,2,3,4,5,6] ? ; no
```

Listák megfordítása

● Naív (négyzetes lépésszámú) megoldás

```
% nrev(L, R): Az R lista az L megfordítása.
nrev([], []).
nrev([X|L], R) :-
    nrev(L, RL),
    append(RL, [X], R).
```

● Lineáris lépésszámú megoldás

```
% reverse(R, L): Az R lista az L megfordítása.
reverse(R, L) :- revapp(L, [], R).

% revapp(L1, L2, R): L1 megfordítását L2 elé fűzve kapjuk R-t.
revapp([], R, R).
revapp([X|L1], L2, R) :-
    revapp(L1, [X|L2], R).
```

● A lists könyvtár tartalmazza az append/3 és reverse/2 eljárások definícióját.

● A könyvtár betöltése:

```
:- use_module(library(lists)).
```

append és revapp — listák gyűjtési iránya

● Prolog megvalósítás

```
append([], L, L).
append([X|L1], L2, [X|L3]) :-
    append(L1, L2, L3).

revapp([], L, L).
revapp([X|L1], L2, L3) :-
    revapp(L1, [X|L2], L3).
```

● C++ megvalósítás

```
struct link { link *next;
              char elem;
              link(char e): elem(e) {}
            };
typedef link *list;

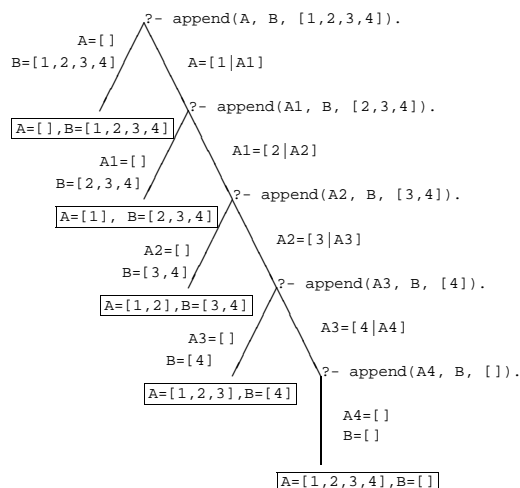
list append(list list1, list list2) { list list3, *lp = &list3;
  for (list p=list1; p; p=p->next)
    { list newl = new link(p->elem);
      *lp = newl; lp = &newl->next;
    }
  *lp = list2;
  return list3;
}

list revapp(list list1, list list2) { list l = list2;
  for (list p=list1; p; p=p->next)
    { list newl = new link(p->elem);
      newl->next = l; l = newl;
    }
  return l;
}
```

Listák szétbontása az append/3 segítségével

```
% append(L1, L2, L3):
% Az L3 lista az L1 és L2
% listák elemeinek egymás
% után fűzésével áll elő.
append([], L, L).
append([X|L1], L2, [X|L3]) :-
    append(L1, L2, L3).
```

```
| ?- append(A, B, [1,2,3,4]).
A = [], B = [1,2,3,4] ? ;
A = [1], B = [2,3,4] ? ;
A = [1,2], B = [3,4] ? ;
A = [1,2,3], B = [4] ? ;
A = [1,2,3,4], B = [] ? ;
no
```


Variációk appendre 1. — Három lista összefűzése

● Az append/3 keresési tere **véges**, ha első és harmadik argumentuma közül legalább az egyik zárt végű lista.● $\text{append}(L1, L2, L3, L123) : L1 \oplus L2 \oplus L3 = L123$

```
append(L1, L2, L3, L123) :-
    append(L1, L2, L12), append(L12, L3, L123).
```

● Nem hatékony, pl.: $\text{append}([1, \dots, 100], [1, 2, 3], [1], L)$ 103 helyett 203 lépés!

● Szétszedésre nem alkalmas — végtelen választási pontot hoz létre

● Szétszedésre is alkalmas, hatékony változat

```
%  $L1 \oplus L2 \oplus L3 = L123$ , ahol vagy L1 és L2, vagy L123 adott (zárt végű).
append(L1, L2, L3, L123) :-
    append(L1, L23, L123), append(L2, L3, L23).
```

● Az első append/3 hívás nyílt végű listát állít elő:

```
| ?- append([1,2], L23, L). ⇒ L = [1,2|L23] ?
```

● Az L3 argumentum behelyettesíthetősége (nyílt vagy zárt végű lista-e) nem számít.

Mintakeresés append/3-mal

● Párban előforduló elemek

```
% párban(Lista, Elem): A Lista számlistának Elem olyan
% eleme, amelyet egy ugyanilyen elem követ.
párban(L, E) :-
    append(_, [E,E|_], L).

| ?- párban([1,8,8,3,4,4], E).
    E = 8 ? ; E = 4 ? ; no
```

● Dadogó részek

```
% dadogó(L, D): D olyan nem üres részlistája L-nek,
% amelyet egy vele megegyező részlista követ.
dadogó(L, D) :-
    append(_, Farok, L),
    D = [_|_],
    append(D, Vég, Farok),
    append(D, _, Vég).

| ?- dadogó([2,2,1,2,2,1], D).
    D = [2] ? ; D = [2,2,1] ? ; D = [2] ? ; no
```

member/2 általánosítása: select/3

● select(Elem, Lista, Marad): Elemet a Listából elhagyva marad Marad.

```
select(Elem, [Elem|Marad], Marad). % Elhagyjuk a fejet, marad a farok.
select(Elem, [X|Farok], [X|Marad0]) :- % Marad a fej,
    select(Elem, Farok, Marad0). % a farokból hagyunk el elemet.
```

● Felhasználási lehetőségek:

```
| ?- select(1, [2,1,3], L). % Adott elem elhagyása
    L = [2,3] ? ; no
| ?- select(X, [1,2,3], L). % Akármelyik elem elhagyása
    L=[2,3], X=1 ? ; L=[1,3], X=2 ? ; L=[1,2], X=3 ? ; no
| ?- select(3, L, [1,2]). % Adott elem beszűrése!
    L = [3,1,2] ? ; L = [1,3,2] ? ; L = [1,2,3] ? ; no
| ?- select(3, [2|L], [1,2,7,3,2,1,8,9,4]).
    no % Beszűrhető-e 3 az [1,...]-ba
    % úgy, hogy [2,...]-t kapjunk?
| ?- select(1, [X,2,X,3], L).
    L = [2,1,3], X = 1 ? ; L = [1,2,3], X = 1 ? ; no
```

● A lists könyvtár tartalmazza a member/2 és select/3 eljárások definícióját is.

● A select/3 keresési tere véges, ha 2. és 3. argumentuma közül legalább az egyik zárt végű.

Keresés listában

● member(E, L): E az L lista eleme

```
member(Elem, [Elem|_]).
member(Elem, [_|Farok]) :-
    member(Elem, Farok).

member(Elem, [Fej|Farok]) :-
    ( Elem = Fej
    ; member(Elem, Farok)
    ).
```

● A member/2 felhasználási lehetőségei

● Eldöntendő (igen-nem) kérdés:

```
| ?- member(2, [1,2,3]). ⇒ yes
```

● Lista elemeinek felsorolása:

```
| ?- member(X, [1,2,3]). ⇒ X = 1 ? ; X = 2 ? ; X = 3 ? ; no
| ?- member(X, [1,2,1]). ⇒ X = 1 ? ; X = 2 ? ; X = 1 ? ; no
```

● Listák közös elemeinek felsorolása – mindkét fenti hívásmintát használja:

```
| ?- member(X, [1,2,3]),
    member(X, [5,4,3,2,3]). ⇒ X = 2 ? ; X = 3 ? ; X = 3 ? ; no
```

● Egy értéket egy (nyílt végű) lista elemévé tesz, végtelen választás!

```
| ?- member(1, L). ⇒ L = [1|_A] ? ; L = [_A,1|_B] ? ;
    L = [_A,_B,1|_C] ? ; ...
```

● A member/2 keresési tere véges, ha második argumentuma zárt végű lista.

Listák permutációja

● permutation(Lista, Perm): Lista permutációja a Perm lista. (Az alábbi definíció a library(lists) könyvtárból származik):

```
permutation([], []).
permutation(Lista, [Elso|Perm]) :-
    select(Elso, Lista, Maradek),
    permutation(Maradek, Perm).
```

● Felhasználási példák:

```
| ?- permutation([1,2], L).
    L = [1,2] ? ; L = [2,1] ? ; no
| ?- permutation([a,b,c], L).
    L = [a,b,c] ? ; L = [a,c,b] ? ; L = [b,a,c] ? ;
    L = [b,c,a] ? ; L = [c,a,b] ? ; L = [c,b,a] ? ;
    no
| ?- permutation(L, [1,2]).
    L = [1,2] ? ;
    végtelen keresési tér
```

● Ha permutation/2-ben az első argumentum ismeretlen, akkor a select hívás keresési tere végtelen!

TÍPUSOK PROLOGBAN

LP-131

Típusok leírása Prologban

- Típusleírás: (tömör) Prolog kifejezések egy halmazának megadása
- Alaptípusok leírása: `int`, `float`, `number`, `atom`, `any`
- Új típusok felépítése:


```
{ str(T1, ..., Tn) } ≡ { str(e1, ..., en) | e1 ∈ T1, ..., en ∈ Tn, n ≥ 0 }
```

 Példa: `{személy(atom,atom,int)}` az olyan `személy/3` funktorú struktúrák halmaza, amelyben az első két argumentum `atom`, a harmadik egész.
- Típusok, mint halmazok úniója képezhető a `\|` operátorral.


```
{személy(atom,atom,int)} \| {atom-atom} \| atom
```
- Egy típusleírás elnevezhető (kommentben): `:- type tnév == tleírás.`

```
:- type t1 == {atom-atom} \| atom.,
:- type ember == {ember-atom} \| {semmi}.
```
- Megkülönböztetett únió: csupa különböző funktorú összetett típus úniója. Ha S_1, \dots, S_n mind különböző funktorú, alkalmazható az egyszerűsített (Mercury) jelölés:


```
:- type T == { S1 } \| ... \| { Sn }. ⇒ :- type T ---> S1 ; ... ; Sn.   Példák:
:- type ember ---> ember-atom; semmi.
:- type fa ---> leaf(int) ; node(fa,fa).
```

Példa: Bináris fák

- Az egészekből álló bináris fa különböző meghatározásai:
 - Szöveges definícióként (ismétlés):
 - vagy egy levél (`leaf(V)`), ahol V egy egész szám
 - vagy egy csomópont (`node(L,R)`), ahol L és R egészekből álló bináris fák
 - Matematikai jelöléssel:


```
itree ≡ {leaf(i) | i ∈ int } ∪ { node(l,r) | l,r ∈ itree }
```
 - A bevezetendő típus-jelölésekkel (két ekvivalens megfogalmazás):


```
:- type itree == {node(itree, itree)} \| {leaf(int)}.
:- type itree ---> node(itree, itree) | leaf(int).
```
 - Egy ellenőrző Prolog predikátumként:


```
itree(leaf(V)) :-
    integer(V).
itree(node(L,R)) :-
    itree(L), itree(R).
```
- Az ilyen adattípust **megkülönböztetett unió**nak nevezzük, mert az unióban szereplő halmazokat az elemeik funktora megkülönbözteti (`leaf/1, node/2`)

LP-132

Típusok leírása Prologban — folytatás

- Paraméteres típusok — példák


```
:- type pair(T1, T2) ---> T1 - T2.   % egy '-' nevű kétarg.-ú struktúra,
                                     % első arg. T1, a második T2 típusú.
:- type tree(T) ---> leaf(T)       % T típusú elemekből álló
    ; node(tree(T),tree(T)).       % bináris fa
:- type assoc_tree(KeyT, ValueT)   % KeyT és ValueT típusú
    == tree(pair(KeyT, ValueT)).   % párokból álló fa
:- type szótár == assoc_list(szó, szó).
:- type szó == atom.
```
- Típusdeklarációk szintaxisa

<code><típusdeklaráció></code>	<code>::= <típuselnevezés> <típuskonstrukció></code>
<code><típuselnevezés></code>	<code>::= :- type <típusazonosító> == <típusleírás> .</code>
<code><típuskonstrukció></code>	<code>::= :- type <típusazonosító> ---> <megkülönb. únió> .</code>
<code><megkülönb. únió></code>	<code>::= <konstruktor> ; ...</code>
<code><konstruktor></code>	<code>::= <névkonstans> <struktúranév> (<típusleírás>, ...)</code>
<code><típusleírás></code>	<code>::= <típusazonosító> <típusváltozó> { <konstruktor> } <típusleírás> \ <típusleírás></code>
<code><típusazonosító></code>	<code>::= <típusnév> <típusnév> (<típusváltozó>, ...)</code>
<code><típusnév></code>	<code>::= <névkonstans></code>
<code><típusváltozó></code>	<code>::= <változó></code>

Predikátumtípus-deklarációk

- Predikátumtípus-deklaráció
:- pred <eljárásnév>(<típusazonosító>, ...)
- Példa:
:- pred sum_tree(tree(int), int).
- Predikátummód-deklaráció (Nem kötelező, több is megadható.)
:- mode <eljárásnév>(<módazonosító>, ...) ahol <módazonosító> ::= in | out | inout.
(Mercury-ban az inout módazonosító nem megengedett.)
- Példák:
:- mode sum_tree(in, in). % ellenőrzés
:- mode sum_tree(in, out). % fa-összeg előállítás
:- mode sum_tree(out, in). % adott összegű fa építése
- Vegyes típus- és móddeklaráció
:- pred <eljárásnév>(<típusazonosító> : <módazonosító>, ...)
- Példa:
:- pred between(int::in, int::in, int::out).

A PROLOG SZINTAXIS

Móddeklaráció: a SICStus kézikönyv által használt alak

- A SICStus kézikönyv egy másik jelölést használ a bemenő/kimenő argumentumok jelzésére, pl.
sum_tree(+T, ?Sum).
- Mód-jelölő karakterek:
 - + bemenő argumentum (behelyettesített)
 - - kimenő argumentum (behelyettesítetlen)
 - : eljárás-paraméter (meta-eljárásokban)
 - ? tetszőleges

A Prolog szintaxis összefoglalása

- A Prolog szintaxis alapelvei
 - Minden programelem kifejezés!
 - A szükséges összekötő jelek (', ', ':', ':-', '-->): szabványos operátorok.
 - A beolvasott kifejezést funktora alapján osztályozzuk:
 - *kérdés*: ?- *Cél*.
*Cél*t lefuttatja, és a változó-behelyettesítéseket kiírja (ez az alapértelmezés az ún. top-level interaktív felületen).
 - *parancs*: :- *Cél*.
A *Cél*t csendben lefuttatja. Pl. deklaráció (operátor, ...) elhelyezésére.
 - *szabály*: *Fej* :- *Törzs*.
A szabályt felveszi a programba.
 - *nyelvtani szabály*: *Fej* --> *Törzs*.
Prolog szabállyá alakítja és felveszi (lásd a DCG nyelvtan).
 - *tényállítás*: *Minden egyéb kifejezés*.
Üres törzsű szabályként felveszi a programba.

A Prolog nyelv-változatok

- A SICStus rendszer két üzemmódja
 - iso Az ISO Prolog szabványnak megfelelő.
 - sicstus Korábbi változatokkal kompatibilis.
 - Állítása: `set_prolog_flag(language, Mód)`.
 - Különbségek:
 - szintaxis-részletek, pl. a `0x1ff` szám-alak csak ISO módban,
 - beépített eljárások viselkedésének kisebb eltérései.
 - az eddig ismertett eljárások hatása lényegében nem változik.

Szintaktikus édesítőszer — összefoglalás, gyakorlati tanácsok

- Operátoros kifejezések alapstruktúra alakra hozása
 - Zárójelezzük be a kifejezést, az operátorok prioritása és fajtája alapján, például $-a+b*2 \Rightarrow ((-a)+(b*2))$.
 - Hozzuk az operátoros kifejezéseket alapstruktúra alakra:
 $(A \text{ Inf } B) \Rightarrow \text{Inf}(A,B), (A \text{ Pref } B) \Rightarrow \text{Pref}(A), (A \text{ Post } B) \Rightarrow \text{Post}(A)$
 Példa: $((-a)+(b*2)) \Rightarrow (-a) + *(b,2) \Rightarrow +(-a), *(b,2)$.
 - Trükkös esetek:
 - A vesszőt névként idézni kell: pl. $(pp,(qq;rr)) \Rightarrow ', '(pp,;(qq,rr))$.
 - *Szám* \Rightarrow negatív számkonstans, de *Egyéb* \Rightarrow prefix alak.
 Példa. $-1+2 \Rightarrow +(-1,2)$, de $-a+b \Rightarrow +(-a),b$.
 - *Név*(...) \Rightarrow struktúrakifejezés;
 Név (...) \Rightarrow prefix operátoros kifejezés. Példák:
 $-(1,2) \Rightarrow -(1,2)$ (változatlan), de
 $-(1,2) \Rightarrow -(', '(1,2))$.

Szintaktikus édesítőszer — listák, egyebek

- Listák alapstruktúra alakra hozása
 - Farok-megadás betoldása.
 $[1,2] \Rightarrow [1,2|[]]$. $[[X|Y]] \Rightarrow [[X|Y]|[]]$
 - Vessző (ismételt) kiküszöbölése $[Elem1,Elem2\dots] \Rightarrow [Elem1|[Elem2\dots]]$.
 $[1,2|[]] \Rightarrow [1|[2|[]]]$
 $[1,2,3|[]] \Rightarrow [1|[2,3|[]]] \Rightarrow [1|[2|[3|[]]]]$
 - Struktúrakifejezéssé alakítás: $[Fej|Farok] \Rightarrow .(Fej,Farok)$.
 $[1|[2|[]]] \Rightarrow .(1,.(2,[]))$, $[[X|Y]|[]] \Rightarrow .((X,Y),[])$
- Egyéb szintaktikus édesítőszer:
 - Karakterkód-jelölés: `0'Kar`.
 $0'a \Rightarrow 97, 0'b \Rightarrow 98, 0'c \Rightarrow 99, 0'd \Rightarrow 100, 0'e \Rightarrow 101$
 - Füzér (string): `"xyz..."` \Rightarrow az `xyz...` karakterek kódját tartalmazó lista
 $"abc" \Rightarrow [97,98,99], "" \Rightarrow [], "e" \Rightarrow [101]$
 - Kapcsos zárójelezés: $\{Kif\} \Rightarrow \{ \}(Kif)$ (egy $\{ \}$ nevű, egyargumentumú struktúra — a $\{ \}$ jelpár egy önálló lexikai elem, egy névkonstans).
 - Bináris, hexa stb. alak (csak iso módban), pl. `0b101010`, `0x1a`.

Kifejezések szintaxisa — kétszintű nyelvtanok

- Egy részlet egy „hagyományos” nyelv kifejezés-szintaxisából:

$$\langle \text{kifejezés} \rangle ::= \langle \text{tag} \rangle$$

$$| \langle \text{kifejezés} \rangle \langle \text{additív művelet} \rangle \langle \text{tag} \rangle$$

$$\langle \text{tag} \rangle ::= \langle \text{tényező} \rangle$$

$$| \langle \text{tag} \rangle \langle \text{multiplikatív művelet} \rangle \langle \text{tényező} \rangle$$

$$\langle \text{tényező} \rangle ::= \langle \text{szám} \rangle | \langle \text{azonosító} \rangle | (\langle \text{kifejezés} \rangle)$$
- Ugyanez kétszintű nyelvtannal:

$$\langle \text{kifejezés} \rangle ::= \langle \text{kif } 2 \rangle$$

$$\langle \text{kif } N \rangle ::= \langle \text{kif } N-1 \rangle$$

$$| \langle \text{kif } N \rangle \langle N \text{ prioritású művelet} \rangle \langle \text{kif } N-1 \rangle$$

$$\langle \text{kif } 0 \rangle ::= \langle \text{szám} \rangle | \langle \text{azonosító} \rangle | (\langle \text{kif } 2 \rangle)$$

{az additív ill. multiplikatív műveletek prioritása 2 ill. 1 }

Kifejezések szintaxisa

$\langle \text{programelem} \rangle ::= \langle \text{kifejezés 1200} \rangle \langle \text{záró-pont} \rangle$
 $\langle \text{kifejezés } N \rangle ::=$
 $\quad \langle \text{op } N \text{ fx} \rangle \langle \text{köz} \rangle \langle \text{kifejezés } N-1 \rangle$
 $\quad | \langle \text{op } N \text{ fy} \rangle \langle \text{köz} \rangle \langle \text{kifejezés } N \rangle$
 $\quad | \langle \text{kifejezés } N-1 \rangle \langle \text{op } N \text{ xfx} \rangle \langle \text{kifejezés } N-1 \rangle$
 $\quad | \langle \text{kifejezés } N-1 \rangle \langle \text{op } N \text{ xfy} \rangle \langle \text{kifejezés } N \rangle$
 $\quad | \langle \text{kifejezés } N \rangle \langle \text{op } N \text{ yfx} \rangle \langle \text{kifejezés } N-1 \rangle$
 $\quad | \langle \text{kifejezés } N-1 \rangle \langle \text{op } N \text{ xf} \rangle$
 $\quad | \langle \text{kifejezés } N \rangle \langle \text{op } N \text{ yf} \rangle$
 $\quad | \langle \text{kifejezés } N-1 \rangle$
 $\langle \text{kifejezés 1000} \rangle ::= \langle \text{kifejezés 999} \rangle , \langle \text{kifejezés 1000} \rangle$
 $\langle \text{kifejezés 0} \rangle ::= \langle \text{név} \rangle (\langle \text{argumentumok} \rangle)$
 $\quad \{ A \langle \text{név} \rangle \text{ és } a (\text{közvetlenül egymás után áll!})$
 $\quad | (\langle \text{kifejezés 1200} \rangle) | \{ \langle \text{kifejezés 1200} \rangle \}$
 $\quad | \langle \text{lista} \rangle | \langle \text{füzér} \rangle$
 $\quad | \langle \text{név} \rangle | \langle \text{szám} \rangle | \langle \text{változó} \rangle$

Kifejezések szintaxisa — megjegyzések

- A $\langle \text{kifejezés } N \rangle$ -ben $\langle \text{köz} \rangle$ csak akkor kell ha az őt követő kifejezés nyitó-zárójellel kezdődik.

```

| ?- op(500, fx, succ).
yes
| ?- write_canonical(succ(1,2)), nl, write_canonical(succ(1,2)).
succ(' ','(1,2))
succ(1,2)

```

- A $\{ \langle \text{kifejezés} \rangle \}$ azonos a $\{ (\langle \text{kifejezés} \rangle) \}$ struktúrával, ez pl. a DCG nyelvtanoknál hasznos.

```

| ?- write_canonical({a}).
{a}

```

- Egy $\langle \text{füzér} \rangle$ " jelek közé zárt karaktersorozat, általában a karakterek kódjainak listájával azonos.

```

| ?- write("baba").
[98,97,98,97]

```

Kifejezések szintaxisa — folytatás

$\langle \text{op } N T \rangle ::= \langle \text{név} \rangle \{ \text{feltéve, hogy } \langle \text{név} \rangle N \text{ prioritású és } T \text{ típusú operátornak lett deklarálva} \}$
 $\langle \text{argumentumok} \rangle ::= \langle \text{kifejezés 999} \rangle$
 $\quad | \langle \text{kifejezés 999} \rangle , \langle \text{argumentumok} \rangle$
 $\langle \text{lista} \rangle ::= []$
 $\quad | [\langle \text{listakif} \rangle]$
 $\langle \text{listakif} \rangle ::= \langle \text{kifejezés 999} \rangle$
 $\quad | \langle \text{kifejezés 999} \rangle , \langle \text{listakif} \rangle$
 $\quad | \langle \text{kifejezés 999} \rangle | \langle \text{kifejezés 999} \rangle$
 $\langle \text{szám} \rangle ::= \langle \text{előjeltelen szám} \rangle$
 $\quad | + \langle \text{előjeltelen szám} \rangle$
 $\quad | - \langle \text{előjeltelen szám} \rangle$
 $\langle \text{előjeltelen szám} \rangle ::= \langle \text{természetes szám} \rangle$
 $\quad | \langle \text{lebegőpontos szám} \rangle$

A Prolog lexikai elemei 1. (ismétlés)

- $\langle \text{név} \rangle$
 - kisbetűvel kezdődő alfanumerikus jelsorozat (ebben megengedve kis- és nagybetűt, számjegyeket és aláhúzásjelet);
 - egy vagy több ún. speciális jelből ($+ - * / \backslash \$ ^ < > = \sim : . ? @ \# \&$) álló jelsorozat;
 - az önmagában álló $!$ vagy $;$ jel;
 - a $[] \{ \}$ jelpárok;
 - idézőjelek ($'$) közé zárt tetszőleges jelsorozat, amelyben \backslash jellel kezdődő escape-szekvenciákat is elhelyezhetünk.
- $\langle \text{változó} \rangle$
 - nagybetűvel vagy aláhúzással kezdődő alfanumerikus jelsorozat.
 - az azonos jelsorozattal jelölt változók egy klónon belül azonosaknak, különböző klónokban különbözőeknek tekintődnek;
 - kivétel: a semmis változók ($_$) minden előfordulása különböző.

A Prolog lexikai elemei 2.

- \langle természetes szám \rangle
 - (decimális) számjegysorozat;
 - 2, 8 ill. 16 alapú számrendszerben felírt szám, ilyenkor a számjegyeket rendre a 0b, 0o, 0x karakterekkel kell prefixálni (csak iso módban)
 - karakterkód-konstans 0'c alakban, ahol c egyetlen karakter
- \langle lebegőpontos szám \rangle
 - mindenképpen tartalmaz tizedespontot
 - mindkét oldalán legalább egy (decimális) számjeggyel
 - e vagy E betűvel jelzett esetleges exponens

PROLOG PÉLDÁK

Megjegyzések és formázó-karakterek

- Megjegyzések (comment)
 - A % százalékjeltől a sor végéig
 - A /* jelpártól a legközelebbi */ jelpárig.
- Formázó elemek
 - szóköz, újsor, tabulátor stb. (nem látható karakterek)
 - megjegyzés
- A programszöveg formázása
 - formázó elemek (szóköz, újsor stb.) szabadon elhelyezhetők;
 - kivétel: struktúrakifejezés neve után nem szabad formázó elemet tenni;
 - prefix operátor és (közé kötelező formázó elemet tenni;
 - \langle záró-pont \rangle : egy . karakter amit egy formázó elem követ.

A régi jegyzet bevezető példásora: útvonalkeresés

- A feladat:
 - Tekintsük (autóbusz)járatok egy halmazát.
 - Mindegyik járathoz a két végpont és az útvonal hossza van megadva.
 - Írjunk Prolog eljárást, amellyel megállapítható, hogy két pont összeköthető-e pontosan N csatlakozó járatral!
- Átfogalmazás: egy súlyozott irányítatlan gráfban két pont közötti utat keresünk. Élek:


```
% járat(A, B, H): Az A és B városok között van járat, és hossza H km.
járat('Budapest', 'Prága', 515).
járat('Budapest', 'Bécs', 245).
járat('Bécs', 'Berlin', 635).
járat('Bécs', 'Párizs', 1265).
```
- Irányított élek:


```
% útszakasz(A, B, H): A-ból B-be eljuthatunk egy H úthosszú járatral.
útszakasz(Kezdet, Cél, H) :-
    ( járat(Kezdet, Cél, H)
    ; járat(Cél, Kezdet, H)
    ).
```

Az útvonalkeresési feladat — folytatás

- Adott lépésszámú útvonal (él-sorozat) és hossza:

```
% útvonal(N, A, B, H): A és B között van (pontosan)
% N szakaszból álló útvonal, amelynek összhossza H.
útvonal(0, Hová, Hová, 0).
útvonal(N, Honnan, Hová, H) :-
    N > 0,
    N1 is N-1,
    útszakasz(Honnan, Közben, H1),
    útvonal(N1, Közben, Hová, H2),
    H is H1+H2.
```

- Futási példa:

```
| ?- útvonal(2, 'Párizs', Hová, H).
    H = 1900, Hová = 'Berlin' ? ;
    H = 2530, Hová = 'Párizs' ? ;
    H = 1510, Hová = 'Budapest' ? ;
    no
```

Továbbfejlesztés: körmentes út keresése, útvonal-gyűjtéssel

- Az alapötlet: a `Kizártak` listában gyűlik a (fordított) útvonal.
- A rekurzív eljárásban szükséges egy **új argumentum**, hogy az útvonalat kiadjuk!

```
:- use_module(library(lists), [member/2, reverse/2]).

% útvonal_3(N, A, B, Út, H): A és B között van (pontosan)
% N szakaszból álló körmentes Út útvonal, amelynek összhossza H.
útvonal_3(N, Honnan, Hová, Út, H) :-
    útvonal_3(N, Honnan, Hová, [Honnan], FÚt, H),
    reverse(FÚt, Út).

% útvonal_3(N, A, B, FÚt0, FÚt, H): A és B között van pontosan
% N szakaszból álló körmentes, FÚt0 elemein át nem menő H hosszú út.
% FÚt = (az A → B útvonal megfordítása) ⊕ FÚt0.
útvonal_3(0, Hová, Hová, FordÚt, FordÚt, 0).
útvonal_3(N, Honnan, Hová, FordÚt0, FordÚt, H) :-
    N > 0, N1 is N-1, útszakasz(Honnan, Közben, H1),
    \+ member(Közben, FordÚt0),
    útvonal_3(N1, Közben, Hová, [Közben|FordÚt0], FordÚt, H2), H is H1+H2.

| ?- útvonal_3(2, 'Párizs', _, Út, H).
    H = 1900, Út = ['Párizs', 'Bécs', 'Berlin'] ? ;
    H = 1510, Út = ['Párizs', 'Bécs', 'Budapest'] ? ; no
```

Körmentes út keresése

- Könyvtár betöltése, adott funktorú eljárások importálásával:

```
:- use_module(library(lists), [member/2]).
```

- Segéd-argumentum: az érintett városok listája, fordított sorrendben

```
% útvonal_2(N, A, B, H): A és B között van (pontosan)
% N szakaszból álló körmentes útvonal, amelynek összhossza H.
útvonal_2(N, Honnan, Hová, H) :-
    útvonal_2(N, Honnan, Hová, [Honnan], H).
```

```
% útvonal_2(N, A, B, Kizártak, H): A és B között van pontosan
% N szakaszból álló körmentes, Kizártak elemein át nem menő H hosszú út.
útvonal_2(0, Hová, Hová, Kizártak, 0).
útvonal_2(N, Honnan, Hová, Kizártak, H) :-
    N > 0, N1 is N-1, útszakasz(Honnan, Közben, H1),
    \+ member(Közben, Kizártak),
    útvonal_2(N1, Közben, Hová, [Közben|Kizártak], H2), H is H1+H2.
```

- Példa-futás:

```
| ?- útvonal_2(2, 'Párizs', Hová, H).
    H = 1900, Hová = 'Berlin' ? ;
    H = 1510, Hová = 'Budapest' ? ; no
```

Súlyozott gráf ábrázolása éllistával

- A gráf ábrázolása

- a gráf élek listája,
- az él egy három-argumentumú struktúra,
- argumentumai: a két végpont és a súly.

- Típus-definíció

```
% :- type él ---> él(pont, pont, súly).
% :- type pont == atom.
% :- type súly == int.
% :- type gráf == list(él).
```

- Példa

```
hálózat([él('Budapest', 'Bécs', 245),
        él('Budapest', 'Prága', 515),
        él('Bécs', 'Berlin', 635),
        él('Bécs', 'Párizs', 1265)]).
```

Ismétlődésmentes útvonal keresése listával ábrázolt gráfban

```
:- use_module(library(lists), [select/3]).

% útvonal_4(N, G, A, B, L, H): A G gráfban van egy A-ból
% B-be menő N szakaszból álló L út, melynek összhossza H.
útvonal_4(0, _Gráf, Hová, Hová, [Hová], 0).
útvonal_4(N, Gráf, Honnan, Hová, [Honnan|Út], H) :-
    N > 0, N1 is N-1,
    select(Él, Gráf, Gráf1),
    él_végpontok_hossz(Él, Honnan, Közben, H1),
    útvonal_4(N1, Gráf1, Közben, Hová, Út, H2),
    H is H1+H2.

% él_végpontok_hossz(Él, A, B, H): Az Él irányítatlan él
% végpontjai A és B, hossza H.
él_végpontok_hossz(él(A,B,H), A, B, H).
él_végpontok_hossz(él(A,B,H), B, A, H).

| ?- hálózat(_Gráf), útvonal_4(2, _Gráf, 'Budapest', _, Út, H).
    H = 880, Út = ['Budapest', 'Bécs', 'Berlin'] ? ;
    H = 1510, Út = ['Budapest', 'Bécs', 'Párizs'] ? ;
    no
```

Deklaratív programozás. BME VIK, 2005. tavaszi félév

(Logikai Programozás)

Összetett adatstruktúrák konjunktív és diszjunktív bejárása

- Prologban egy összetett adatstruktúrát kétféleképpen lehet bejárni:
 - konjunktívan: a részek bejárása ÉS kapcsolatban van, általában egy eredményt ad
 - pl. fa összegzése (sum_tree), fa ellenőrzése (itree), fa kiírása:


```
% faki(Fa): Fa kiírható (mindig teljesül :-). Mellékhatásként kiírja a Fa fát.
faki(leaf(V)) :-
    write(@), write(V).    % A write(X) beépített pred. kiírja az X kifejezést.
faki(node(L,R)) :-
    write(' '), faki(L), write(' -- '), faki(R), write(' ').

| ?- faki(node(node(leaf(1),leaf(8)),leaf(7))).    => (@1 -- @8) -- @7
yes
```
 - diszjunktívan: a részek bejárása VAGY kapcsolatban van, visszalépéskor új eredmény
 - pl. fa leveleinek felsorolása (fa_level)
 - A diszjunktív, felsoroló bejárás könnyen kiegészíthető további feltételekkel
 - Keressük egy fának az (5,10) intervallumba eső leveleit:


```
| ?- _Fa = node(node(leaf(1),leaf(8)),leaf(7)), fa_level(_Fa, E), 5 < E, E < 10.
=> E = 8 ? ; E = 7 ? ; no
| ?- _Fa = (...), fa_level(_Fa, E), 5 < E, E < 10, write(E), write(' '), fail.
=> 8 7 => no
```
 - A fail beépített predikátum mindig meghiúsul, pl. ún. visszalépéses ciklus szervezésére jó.

Deklaratív programozás. BME VIK, 2005. tavaszi félév

(Logikai Programozás)

Bináris fákra vonatkozó példasor — fa levele

- Ismétlés: egészekből álló bináris fa:


```
:- type itree == {node(itree, itree)} \\/ {leaf(int)}.
:- type itree ----> node(itree, itree) | leaf(int).
```
- Írjunk egy predikátumot annak eldöntésére, hogy egy adott érték szerepel-e egy fa levelében (vö. member/2)!


```
% fa_level(Fa, Ertek): A Fa bináris fa levelében szerepel az Ertek szám.
fa_level(leaf(V), V).    % ha a fa egyetlen levélből áll és a levélbeli
                        % érték megegyezik a keresettel, akkor 'siker'
fa_level(node(L, _), V) :-
    fa_level(L, V).    % ha a bal részében van, akkor az egészben is
fa_level(node(_, R), V) :-
    fa_level(R, V).    % ha a jobb részében van, akkor az egészben is
```
- Az aláhúzásjel egy ún. semmis (void) változó, ennek minden előfordulása különböző változó!
- Példák: ellenőrzés (1), adott fa leveleinek felsorolása (2), adott levelű fák felsorolása, (3) (∞ keresési tér).


```
| ?- fa_level(node(node(leaf(1),leaf(2)),leaf(7)), 2).    => yes    (1)
| ?- fa_level(node(node(leaf(1),leaf(2)),leaf(7)), 3).    => no    (1)
| ?- fa_level(node(leaf(1),leaf(7)), E).    => E = 1 ? ; E = 7 ? ; no    (2)
| ?- fa_level(Fa, 3).    => Fa = leaf(3) ? ; Fa = node(leaf(3),_A) ? ; ... (3)
```

Deklaratív programozás. BME VIK, 2005. tavaszi félév

(Logikai Programozás)

Levél elhagyása bináris fából

- Írjunk egy predikátumot annak eldöntésére, hogy egy adott érték szerepel-e egy összetett fa levelében! A predikátum adja vissza a levél elhagyása után fennmaradó fát!


```
% flm(Fa, Ertek, Marad): A Fa összetett bináris fa egy Ertek értékű
% levelének elhagyása után marad a Marad fa. (flm = fa_level_maradek)
flm(node(leaf(V),T), V, T).    % ha a bal részfa a keresett levél
                              % akkor a jobb részfa a maradék
flm(node(T,leaf(V)), V, T).    % ugyanez jobboldali levél esetére
flm(node(L0,R), V, node(L,R)) :-
    flm(L0, V, L).    % ha a bal részfából elhagyható a levél
                    % akkor ennek maradéka, kiegészítve
                    % a jobb részfával, lesz a teljes fa maradéka
flm(node(L,R0), V, node(L,R1)) :-
    flm(R0, V, R1).    % ugyanez jobb részfa esetére
```
- Az flm/3 predikátum használható ellenőrzésre, de fa szétbontására is:


```
| ?- flm(node(leaf(1),node(leaf(2),leaf(3))), 2, T).    =>
    T = node(leaf(1),leaf(3)) ? ; no
| ?- flm(node(leaf(1),node(leaf(2),leaf(3))), 7, T).    => no
| ?- flm(node(leaf(1),node(leaf(2),leaf(3))), X, T).    =>
    T = node(leaf(2),leaf(3)), X = 1 ? ;
    T = node(leaf(1),leaf(3)), X = 2 ? ;
    T = node(leaf(1),leaf(2)), X = 3 ? ; no
```

Deklaratív programozás. BME VIK, 2005. tavaszi félév

(Logikai Programozás)

Levél beszúrása bináris fába

- Írjunk egy predikátumot arra, hogy egy adott értékű levelet egy fába minden lehetséges módon beszúrjon!

- Nem kell írunk, már megírtuk! Az `flm` predikátum erre is jó:

```
% flm(Fa, Ertek, Marad): A Fa összetett bináris fa egy Ertek értékű
% levelének elhagyása után marad a Marad fa. Röviden: Fa - Ertek = Marad.
```

```
% flm(Fa, Ertek, Marad): A Fa (összetett) bináris fa úgy áll elő, hogy
% a Marad fába beszúrunk egy E értékű levelet. Fa = Marad + Ertek.
flm(node(leaf(V),T), V, T). % Egy T fába beszúrhatunk egy levelet
(...) % úgy, hogy az egylevelű fát T elé tesszük
```

- Példák:

```
| ?- flm(Fa, 2, leaf(1)), faki(Fa), write(' '), fail.
(@2 -- @1) (@1 -- @2) => no
| ?- flm(Fa0, 2, leaf(1)), flm(Fa, 3, Fa0), faki(Fa), write(' '), fail.
(@3 -- (@2 -- @1)) (@2 -- @1) -- @3) ((@3 -- @2) -- @1) ((@2 -- @3) -- @1)
(@2 -- (@3 -- @1)) (@2 -- (@1 -- @3)) (@3 -- (@1 -- @2)) ((@1 -- @2) -- @3)
((@3 -- @1) -- @2) ((@1 -- @3) -- @2) (@1 -- (@3 -- @2)) (@1 -- (@2 -- @3)) => no

negylevelu(X, Y, Z, U, Fa) :- % Fa az X, Y, Z, U levelekből áll
    flm(Fa0, Y, leaf(X)), flm(Fa1, Z, Fa0), flm(Fa, U, Fa1).

| ?- findall(Fa, negylevelu(1,3,4,6,Fa), Fak), length(Fak,Db). => Db = 120, Fak = (...)
```

Példa: adott értékű kifejezés előállítása

- A feladat: írjunk Prolog programot a következő feladvány megoldására:

- Az 1, 3, 4, 6 számokból a négy alapművelet felhasználásával állítsuk elő a 24 számértéket!
- Mind a négy számot fel kell használni, tetszőleges sorrendben.
- Tetszőleges alapműveletek használhatók, tetszőlegesen zárójellezéssel.

- Már van egy predikátumunk (`negylevelu/5`), amely adott számokból tetszőleges fát épít.

- Definiáljunk egy predikátumot, amely egy fának megfelelő aritmetikai kifejezéseket készít!

```
% fa_kif(Fa, Kif): Kif a Fa fával azonos alakú, azonos számokból álló
% aritmetikai kifejezés, amelyben a négy alapművelet fordulhat elő.
fa_kif(leaf(V), V).
fa_kif(node(L,R), Exp) :-
    fa_kif(L, E1),
    fa_kif(R, E2),
    alap4(E1, E2, Exp).
```

```
% alap4(X, Y, Kif): Kif az X és Y kifejezésekből a négy alapművelet egyikével áll elő.
alap4(X, Y, X+Y). alap4(X, Y, X-Y).
alap4(X, Y, X*Y). alap4(X, Y, X/Y).
```

```
| ?- fa_kif(node(leaf(1),node(leaf(2),leaf(3))), Kif).
Kif = 1+(2+3) ? ; Kif = 1-(2+3) ? ; Kif = 1*(2+3) ? ; Kif = 1/(2+3) ? ;
(...)
Kif = 1+2/3 ? ; Kif = 1-2/3 ? ; Kif = 1*(2/3) ? ; Kif = 1/(2/3) ? ; no
```

Példa: adott értékű kifejezés előállítása (folyt.)

- Korábban elkészített predikátumok:

- adott számokból álló fákat felsoroló `negylevelu/5`
- adott fával azonos szerkezetű aritmetikai kifejezéseket felsoroló `fa_kif/2`

- Ezekre építve könnyen megírható a feladvány megoldására használható predikátum:

```
% Kif egy a négy alapművelettel az X, Y, Z, U számokból
% felépített kifejezés, amelynek értéke Ertek.
negylevelu_erteke(X, Y, Z, U, Ertek, Kif) :-
    negylevelu(X, Y, Z, U, Fa),
    fa_kif(Fa, Kif),
    Kif =:= Ertek.
```

```
| ?- negylevelu_erteke(1,3,4,6,24,Kif).
...
```

- Megjegyzések

- Az aritmetikai eljárásokban a változók nem csak számokra, hanem tömör aritmetikai kifejezésekre is be lehetnek helyettesítve.
- A `negylevelu_erteke` eljárás utolsó hívása helyett **nem** lenne jó: `Ertek is Kif. Miért?`